

AS “VIRŠI-A” PIEGĀDĀTĀJU RĪCĪBAS KODEKSS

2025

Vispārīgie noteikumi

AS "VIRŠI-A", SIA "VIRŠI Renergy" un SIA "VIRŠI loģistika" ir apņēmušās nodrošināt ilgtspēju visās uzņēmējdarbības jomās un cenšas piemērot visaugstākos ētikas standartus.

Šis piegādātāju rīcības kodekss (turpmāk – Kodekss) nosaka ētikas principus un prasības, kurus AS "VIRŠI-A", SIA "VIRŠI Renergy" un SIA "VIRŠI Loģistika" (turpmāk- VIRŠI) sagaida no saviem piegādātājiem un pakalpojumu sniedzējiem, lai nodrošinātu ilgtspējīgu, godīgu un atbildīgu sadarbību. Kodekss ir balstīts uz korporatīvās atbildības un uzņēmējdarbības ētikas standartiem.

VIRŠI ir apņēmušies rīkoties atbildīgi un ētiski un sagaida to pašu no saviem partneriem. Kodekss attiecas uz visiem VIRŠU piegādātājiem, pakalpojumu sniedzējiem un to partneriem (turpmāk – piegādātāji). Piegādātājiem jānodrošina, ka arī viņu piegādes ķēdē esošie piegādātāji ievēro šī Kodeksa principus.

VIRŠIEM ir tiesības pārbaudīt šī Kodeksa un principu ievērošanu, izmantojot auditus vai aptaujas. Ja piegādātāji neatbilst šajā dokumentā norādītajām prasībām, VIRŠI var pieprasīt piegādātājiem nekavējoties veikt korigējošus pasākumus. Nopietna pārkāpuma gadījumā VIRŠI patur tiesības vienpusēji pārtraukt sadarbību un līgumu ar piegādātāju.

Ētika

Piegādātājiem jādarbojas godīgi un atbildīgi, ievērojot šādus galvenos ētikas principus.

Godīga konkurence.

Piegādātājiem savs bizness jāvada saskaņā ar godīgas konkurences principiem un jāievēro konkurenci regulējošie normatīvie akti.

Dzīvnieku labturība.

Piegādātājiem ir pienākums nodrošināt, ka dzīvnieku izcelsmes produkti tiek ražoti atbildīgi un ētiski, ievērojot katras sugas dabiskās vajadzības. Tas nozīmē, ka dzīvnieki jāaudzē veselīgos un piemērotos apstākļos, nodrošinot profilaktisku veterināro aprūpi.

Informācijas un datu aizsardzība un privātums.

Piegādātājiem jāaizsargā konfidencialā informācija. Piegādātājam jānodrošina darbinieku privātuma tiesību aizsardzība un fizisko personu datu aizsardzība, drošība un likumīga izmantošana.

Interesešu konfliktu novēršana.

Piegādātājiem jāspēj atpazīt, izvairīties un pārvaldīt situācijas, kur var rasties interesešu konflikti starp piegādātāju un VIRŠIEM. Ja šāds konflikts jau pastāv vai varētu rasties, par to nekavējoties jāinformē VIRŠI.

Cilvēktiesības un darba apstākļi

Piegādātājiem jānodrošina darbinieku cilvēktiesību ievērošana, kā to nosaka ANO Vispārējā cilvēktiesību deklarācija, un jāizturas pret darbiniekiem ar cieņu. Piegādātājiem jāievēro šādi principi:

Brīvprātīga nodarbinātība.

Darbiniekiem jāstrādā brīvprātīgi – piegādātāji nedrīkst izmantot piespiedu darbu, ieslodzīto piespiedu darbu vai būt saistīti ar cilvēku tirdzniecību. Darbiniekiem jābūt brīvai izvēlei pieņemt vai atteikties darba piedāvājumu. Darbiniekiem nedrīkst likt maksāt, lai iegūtu darbu, un viņiem nedrīkst liegt brīvas pārvietošanās iespējas.

Bērnu un jauniešu nodarbinātība.

Piegādātājiem ir aizliegts nodarbināt bērnus. Piegādātāji drīkst nodarbināt jauniešus, kuri nav sasnieguši 18 gadu vecumu, bet tikai tādos darbos, kas nekaitē viņu veselībai, drošībai vai psiholoģiskajai attīstībai, un tikai tad, ja viņi ir vecāki par valsts noteikto minimālo darba vecumu vai vecumu, līdz kuram obligāti jāpabeidz izglītība.

Vienlīdzība un iekļaušana.

Piegādātājiem jānodrošina vienlīdzīgas iespējas un darba vide bez diskriminācijas, neatkarīgi no rases, ādas krāsas, vecuma, dzimuma, seksuālās

orientācijas, etniskās piederības, invaliditātes, reliģijas, politiskās pārliecības, arodorganizāciju dalības vai ģimenes stāvokļa.

Cieņpilna attieksme darba vidē.

Darba vietā jāvalda cieņpilnai un drošai atmosfērai. Jāizslēdz jebkāda veida vardarbība un aizskaroša izturēšanās – tai skaitā seksuāla vai fiziska vardarbība, sodīšana, draudi vai psiholoģiska vardarbība.

Godīgs atalgojums un darba nosacījumi.

Piegādātājiem jāmaksā darbiniekiem darba alga, atbilstoši likumdošanā noteiktajiem minimālajiem algu standartiem un darba līgumiem, kas ietver arī virsstundas un obligātos sociālos labumus. Atalgojumam jāatspoguļo darbinieka prasmes, sniegums un pieredze, ņemot vērā vietējā darba tirgus apstākļus. Virsstundas drīkst būt tikai brīvprātīgas un tām jāatbilst normatīvo aktu prasībām.

Tiesības uz apvienošanos un koplīguma slēgšanu.

Veicināma ir atklāta saziņa un tiešs dialogs ar darbiniekiem, lai risinātu darba apstākļu un atalgojuma jautājumus. Piegādātājiem jāievēro darbinieku tiesības brīvi pievienoties arodbiedrībām vai nepievienoties tām, kā arī slēgt kolektīvos līgumus. Piegādātājs neiejaucas un netraucē arodbiedrību dibināšanu vai koplīgumu slēgšanu. Darba ņēmēju pārstāvji netiek diskriminēti, un viņiem ir nodrošināta iespēja realizēt savas tiesības. Darbiniekiem jāspēj brīvi komunicēt ar vadību par darba apstākļiem bez bailēm no sankcijām.

Veselība un drošība

Piegādātājiem ir pienākums nodrošināt darbiniekiem drošu, veselīgu darba vidi un atbalstīt viņu fizisko un garīgo labbūtību. Galvenie veselības un drošības principi ir šādi:

Droša darba vide.

Lai garantētu darba vides drošību, piegādātājiem jāveic atbilstošs risku novērtējums un jāizstrādā ārkārtas situāciju plāni. Piegādātājiem jānodrošina piemērots aprīkojums, telpas un pakalpojumi, kas atbalsta darbinieku drošību, veselību un vispārējo labklājību. Piegādātājiem jārāda piemērs ar sakārtotu darba vidi un jāveicina drošības kultūra.

Gatavība reaģēt ārkārtas situācijās.

Piegādātājiem jāspēj noteikt un izvērtēt iespējamās ārkārtas gadījumus visās darbības jomās, kā arī jāmazina to iespējamās sekas. Tas ietver nepieciešamā aprīkojuma un materiālu nodrošināšanu, ārkārtas plānu izstrādi un regulāru apmācību veikšanu.

Vide

Piegādātājiem jāstrādā videi atbildīgā un resursu ziņā efektīvā veidā, lai samazinātu negatīvo ietekmi uz vidi un palīdzētu arī saviem piegādātājiem rīkoties līdzīgi.

Galvenie šīs jomas principi ir šādi:

Atbilstība vides normatīvajiem aktiem.

Piegādātājiem jāievēro visi piemērojamie vietējie, nacionālie un starptautiskie vides aizsardzības likumi un noteikumi tajās valstīs, kurās tie darbojas. Jāiegūst visas nepieciešamās vides atļaujas, licences, jāveic informācijas reģistrācija, ķīmisko vielu reģistrācija utt., kā arī jānodrošina to ievērošana un atbilstošu atskaišu sniegšana.

Atkritumu un emisiju apsaimniekošana.

Jebkuri atkritumi, notekūdeņi vai emisijas, kas varētu kaitēt cilvēku veselībai vai videi, jāapsaimnieko, jāuzrauga un jāattīra pirms to nokļūšanas dabā. Minētais ietver arī ķīmisko vai farmaceitisko vielu nonākšanas kontrolēšanu vidē.

Klimata pārmaiņas.

Piegādātājiem, iespēju robežās, jānovērtē un jāatklāj savs siltumnīcefekta gāzu emisiju apjoms (1., 2. un 3. tvērumā) un jānosaka emisiju samazināšanas mērķi. Piegādātājiem pēc VIRŠU pieprasījuma jāatklāj informācija par produktu un pakalpojumu ietekmi uz klimatu. Piegādātājiem jāvirzās uz savu ietekmes uz klimatu mazināšanas mērķu izpildi un jāveicina līdzīga pieeja arī savu piegādātāju vidū.

Resursu efektīva izmantošana.

Piegādātājiem jātiecas uz aprites ekonomiku, izstrādājot risinājumus, kas samazina atkritumu rašanos un veicina efektīvāku resursu (tostarp ūdens) patēriņu, dodot priekšroku atjaunojamiem un ilgtspējīgiem avotiem. Tāpat jāveic pasākumi atkārtotai izmantošanai un pārstrādei.

Bīstamo vielu pārvaldība.

Piegādātājiem jāpalīdz VIRŠIEM samazināt ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un cilvēkiem, izvairoties no aizliegtu izmantošanas. Piegādātājiem jāsniedz precīza informācija par produktiem un to sastāvu.

Ekonomiskā ilgtspēja.

Piegādātāji tiek mudināti aktīvi piedalīties to kopienu sociālajā un ekonomiskajā attīstībā, kurās tie darbojas, veicinot ilgtspējīgu un sabiedrībai labvēlīgu uzņēmējdarbību.

Pārvaldība

Piegādātājiem jāizmanto efektīvas vadības sistēmas, kas palīdz nodrošināt atbilstību Kodeksam un veicina procesu pilnveidošanu. Galvenie šīs jomas principi ir šādi:

Atbildīga kultūra un vadības iesaiste.

Piegādātājiem jārāda apņēmība ievērot šajā dokumentā izklāstītos principus, nodrošinot tiem atbilstošus resursus un norādot atbildīgos darbiniekus augstākajā vadības līmenī.

Normatīvo aktu ievērošana.

Piegādātājiem jānodrošina, ka darījumu pārvaldībā tiek identificēti un ievēroti visi piemērojamie likumi, noteikumi, nozares standarti un labākā uzņēmējdarbības prakse.

Korupcijas un kukuļošanas novēršana.

VIRŠI nepieļauj nekādu koruptīvu rīcību, tostarp kukuļošanu gan valsts, gan privātajā sektorā (komerciālā uzpirkšana), neatkarīgi no tā, vai tā ir aktīva vai pasīva. Tāpat nepieļaujamam ir izspiešana, krāpšana, piesavināšanās, zādzība vai jebkādu nepamatotu priekšrocību piešķiršana vai pieņemšana. Šādas priekšrocības var izpausties kā nepamatotas atlaides, nepamatoti maksājumi vai dāvanas. Piegādātājiem jāievieš efektīvas sistēmas, kas palīdz novērst šādu rīcību un nodrošina atbilstību normatīvajiem aktiem.

Godprātīga nodokļu nomaksa.

Piegādātājam ir pienākums savlaicīgi un pilnā apmērā izpildīt visas piemērojamās nodokļu saistības saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Nodokļu nomaksai jāatspoguļo patiesā saimnieciskā darbība, izvairoties no nodokļu apiešanas vai agresīvas nodokļu plānošanas praksēm.

Starptautisko sankciju ievērošana.

Piegādātājam ir pienākums ievērot visus piemērojamās starptautiskos un nacionālos sankciju režīmus, tostarp, bet ne tikai, Apvienoto Nāciju Organizācijas, Eiropas Savienības un citu jurisdikciju noteiktās sankcijas (ja tās ir piemērojam saskaņā ar Piegādātājam saistošajiem normatīvajiem aktiem). Piegādātājs apņemas neveikt darījumus ar personām, organizācijām uz kurām attiecas sankcijas, kā arī veikt atbilstošas pārbaudes, lai novērstu iespējamu sankciju pārkāpumu risku.

Risku pārvaldība.

Piegādātājiem jāizstrādā sistēmas, kas palīdz savlaicīgi pamanīt un kontrolēt iespējamās riskus visās jomās, kuras aptver šis Kodekss. Šīs sistēmas regulāri jāvērtē un jāpilnveido. Piegādātājiem jāizveido risku vadības sistēmas, kas ļauj identificēt, novērtēt un mazināt riskus visās riskiem pakļautajās jomās.

Atklātība un izsekojamība.

Piegādātājiem jābūt iespējai pārskatīt un izsekot savas piegādes ķēdes posmus – no izejmateriālu avotiem līdz piegādēm. Ja nepieciešams, jāspēj sniegt VIRŠIEM detalizēta informācija par šīm piegādēm.

Piegādātājiem pārskatāmi un skaidri ir jāspēj norādīt gan savu produktu sastāvu, gan izcelsmi, tostarp arī informāciju par iepakojumu, kurā produkti iepakoti. Preču sastāva deklarācijām jābūt skaidrām un jāsniedz informācija par preces izcelsmes un ražošanas valsti. Iepakojuma materiāliem jābūt marķētiem, norādot materiāla un pārstrādes veidu.

Darbinieku apmācības un kompetence.

Piegādātājiem jāīsteno apmācību programma, kas nodrošina atbilstošas zināšanas, prasmes un spējas vadītājiem un darbiniekiem, lai tie varētu izpildīt šajā dokumentā noteiktās prasības.

Nepilnību atklāšana un ziņošana.

Jābūt izveidotai kārtībai, kā ikviens – gan uzņēmuma iekšienē, gan ārpus tā – var droši ziņot par iespējamiem pārkāpumiem, bez bailēm no sankcijām. Šādi ziņojumi ir jāizskata rūpīgi, un, ja nepieciešams, jāveic atbilstoši koriģējoši pasākumi.

Piegādātājs apliecina, ka ir iepazinies ar šo rīcības kodeksu un apņemas to ievērot.

